

DELAVEC

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Gradišče št. 2.

GLASILO ZDRUŽENE DELAVSKE STROKOVNE ZVEZE JUGOSLAVIJE.

Izhaja 18. in 25. dan v mesecu.

Stane posamezna številka Din 2—, mesečno Din 4—, celoletno Din 48. — Za članstvo izvod po 1.— Din.

Oglašje po ceniku.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani ter opremljeni z štampiljko dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo. Reklamacije so poštne proste.

Iz hiš v barake, iz barak — pod nebo.

Tako izgleda, da se razvija v Jugoslaviji stanovanjsko vprašanje. Po vojni so naselili najemnike v vojaške barake bivše c. i. kr. armade in so jim obljubili, da čez nekaj let pridejo nazaj v hiše. Mesto tega so jih pa nastanili še v stare vagone in tam za šentpeterskim farovžem in Žabjekom so jim dovolili, da si sami postavljajo barake.

V tej bedi so bile razpisane državnozborske volitve. Delav. stranka je opozarjala najemnike, naj ne glasujejo za meščanske stranke, ako želijo samim sebi ohraniti streho nad glavo. Najemniki so pa v svoji večini glasovali za Slovensko Ljudsko Stranko, ki je agitirala s tem, da gre v vlado in da bo njen najboljši socialni politik Gosar rešil stanovanjsko in sploh celo socialno vprašanje. Kranjci so navadno bili vedno z onim, ki je vladal. In tako so se tudi to pot odločili za vladino stranko.

Po volitvah so klerikalci zapisali svoje duše radikalom in so tako srečno prevzeli vladine posle. Gosar je postal minister tako, kot je bilo obljubljeno volilcem. Naprej pa obljube niso držale.

Gosar je stanovanjsko zaščito odpravil s 1. majem.

Tisočim vagonarjev, barakarjev in kletnih stanovanjcev se bodo 1. maja pridružili tisoči deložirancev. Kam bodo šli? V šotore? V zeljarske sode kakor l. 1895., ko je bil potres? V stavbe na koleh? Pred gospode na trebuh, usmiljenja prosit?

V tej negotovosti naj se vprašajo naši najemniki, kaj delajo njihovi tovariši po ostalem svetu. Na primer v Avstriji!

Tam so klerikalci na vladi kakor pri nas. Po Gosarjevem receptu je avstrijska klerikalna vlada predložila te dni načrt, po katerem bi tudi v Avstriji kmalu zapel mrtvaški zvon stanovanjski zaščiti. Pa kaj so tam najemniki klerikalcem odgovorili?

»Boj do skrajnosti!« to parolo je vrgla v svet delavska stranka, ki ima za seboj že danes 95% vseh najemnikov. In previdnejši meščanski listi so opozorili vlado, naj umakne načrt, ker da sicer gotovo dobé v državi večino in vlado social-demokrati.

Tako je zalegel odločen protest. Pri nas pa si ljudje še vedno upajo pomagati s tem, da se plazijo

po kolenih okrog raznih gospodov. Vsakdo hoče rešiti le sebe, za druge mu ni mar. Da je le sam na toplem, drugi naj si pa tudi po svoje pomagajo. Zato, ker ljudje niso složni med seboj, ker nočejo razumeti, da le z bojem nekaj dosežejo, zato so si upali klerikalci odpraviti stanovanjsko zaščito in zato so se hišni posestniki okorajžili, da samo v Ljubljani odpovedó 1500 družinam stanovanja.

Kam torej po 1. maju? Vprašanje samo je že zgrešeno. Vsakdo se mora vprašati:

Kaj storiti pred 1. majem?

To, kar smo doslej zamudili: **pesti skrčiti in desetisoče skrčenih pesti pokazati hišnim posestnikom!**

Strokovna komisija v Ljubljani je sklicala protestni shod stanovanjskih najemnikov v Ljubljani. Velika dvorana in hodniki Mestnega doma so bili polni. Poleg s. Stanka sta govorila tudi zastopnika socialistov in dekalistov. Nastopila je tudi s. Ajdiškova iz ženskih vrst. Toda kaj je to: polna dvorana Mestnega doma. Za predpustne veselice so bile trikrat večje dvorane premajhne za vse obiskovalce. Na lanskem velesjemu so si tisoči za vstopnino 10 D ogledovali »debelo Rozi«.

Ko pa gre za 2100 družin brez stanovanja, se pa zbere 600 ljudi.

Stanovanjsko vprašanje je danes najbolj pereče socialno in politično vprašanje. Na tem vprašanju padajo po svetu vlade. Na tem vprašanju se vrše največje demonstracije in politični boji.

Naše delavske politične frakcije morajo tu stopiti enotno na plan! Strokovne organizacije jih bodo podpirale.

Ne se zadovoljiti z enim shodom Strokovne komisije! Sklicevati treba zborovanja, iti po hišah, iti na demonstracije, vzbuditi vso javnost, ustvariti solidarnost najemnikov in ustrahovati profitarstvo hišnih odeluhov!

Ne čakati deložacije 1. maja!

Pred 1. majem povedati z ulice gospodi, da se je prenaglila!

Boj do skrajnosti!

Iz hiš v barake, iz barak pod nebo — tako je šla pot najemnikov, ko so se drenjali okrog meščanskih strank. Če se pa bodo združili za boj, bodo pa prišli zopet

izpod neba v hiše.

Borza dela — klerikalna ekspozitura.

Na podlagi od dr. Gosarja izdane »Pravilnika o posredovanju dela« so se preuredile dosedanje »državne borze dela« v »javne borze dela«.

Da bo delavstvo vedelo, kakšna institucija je ta borza in kaj ima od nje pričakovati, moramo poudariti, da sestavljajo upravni odbor štiri doktorji, en tiskar, en klerikalni strokovni tajnik in le en delavec, član razredne organizacije.

Ta odbor je imenoval pri svojih podružnicah v Celju in Mariboru v ravnateljstvo ljudi, ki o regulaciji delovnega trga ne morejo imeti nobenega pojma.

V Mariboru so imenovani: za delavce: Semenič Andrej, obratovodja,

V soboto, dne 10. marca 1928

plačaj 10. teden

Prijatelj Ivan, profesor; za delodajalce: Honjec Franc, mesar, Koradžija Franc, dimn. mojster. — V Celju pa: za delavce: Kranjc Ludvik in Drobne Karel; za delodajalce: Mihelčič Alojz, vinski trgovec, Honjec Miloš, kipar.

Ravnateljstvo v Ljubljani pa obstoja iz: Dr. Popovič, uradnik vel. županstva; profesor Jarc, oblastni poslanec; Gajšek S., tajnik jugoslovanske strokovne zveze.

Dr. Gosar je s tem pravilnikom in z imenovanji, ki so jih poskrbeli njegovi eksponenti, preprečil sleherni vpliv delavstva na institucijo, ki se vzdržuje izključno iz delavskih prispevkov.

Delavstvo smatra, da je edino ono kompetentno za upravljanje svoje imovine in institucij, ki jih samo vzdržuje.

Delavec, izpreglej in vrzi novi jarem klerikalizma raz sebe.

Vestnik strokovne komisije.

Iz prve seje izvrševalnega odbora:

Izvedla se je reorganizacija pisarne Strokovne komisije, uredilo obračunavanje »Delavca« s podružnicami SDZJ. Sklenilo se je sklicati okrožne konference v Ljubljani, Mariboru, Jesenicah, Celju, Prevaljah, Ptuj in Trbovljah. »Delavec« naj se urejuje poljudno, da bo razumljiv slehernemu delavcu ter naj se polaga veliko važnost na strokovne vestnike, za katere morajo pošiljati posamezne zveze redno materijal.

V svrhu organiziranja sistematične agitacije naj se pripravi ves statistični materijal in na okrožnih konferencah sklene direktive za podrobno agitacijsko delo po okrožjih.

Radi ukinitve stanovanjske zaščite se sklene sklicati protestne shode v Ljubljani in Mariboru.

Sklicanje okrožnih konferenc.

Izvršilni odbor S. K. je na svojih prvih dveh sejah, razmotrivajoč položaj posameznih organizacij, sklenil sklicati tekom meseca marca

okrožne konference,

na katerih se bo podalo poročilo o oblastni konferenci S. K., smernice za nadaljno delo ter skušalo ugotoviti vse vzroke, ki ovirajo jačjenje in širjenje obstoječih organizacij. Na konferencah naj se čuje glas in predlog slehernega zaupnika ter se tudi za lokalno delo v posameznih okrožjih kot za celo pokrajino usvoji najboljše pravce.

Gosarjevi zaupniki.

Navodila in poslovnik obratnih zaupnikov leži pred menoj. Preko njega ne morem iti, ne da bi povedal k temu pravilniku svojega preprostega mnenja. Minister za socialno politiko g. dr. Gosar je po svojem teoretičnem znanju izdelal pravilnik obratnih zaupnikov, katerega pa delavci — člani strokovnih organizacij, tolmačijo čisto drugače, kakor pa g. dr. Gosar. Mi delavci — člani strokovnih organizacij in to še borbenih — g. ministru ne bomo častitali ob taki izdaji pravilnika, o katerem niti na nobenem mestu ne omenja strokovnih organizacij, katere so za nas razredno zavedne delavce najsvetejše: Če ga je pa g. dr. Gosar izdal morda za kako podporno društvo ali za kake bratovščine, nam g. minister ne bo zameril, če mu povemo na uho, da razredno zavedni proletarijat takih bratovščin ne pozna, kvečjemu le toliko, kolikor se mora boriti proti njim in da še prav tako se bo moral boriti proti takim pravilnikom, koje izdaja gospodin minister. Vrana vrani oči ne izkljuje, zato pa tudi g. minister ubira iste strune, kakor zveza industrijcev, iste kakor zadruge mizarjskih mojstrov, katerih glavni namen je, da naj strokovne organizacije izginejo s površja ali pa naj životarijo v toliko, da bodo na veselje naših delodajalcev znale tolmačiti ob času volitev. Ni tako, g. minister, gledati za blagobit delavstva, kateri umira s svojimi družinami pod tako socialno zakonodajo, kakor je osobito v naši Jugoslaviji in ne bi bilo napadno, če bi g. minister vzel v roke palico ter se sam potrudil po raznih delavnicah ter večjih podjetjih, in tedaj bi videl, v kako rožnatih razmerah se nahaja delavstvo v SHS. Kadar pa bo g. minister eno takih tur napravil in predno bo začel sestavljati pravilnik obratnih zaupnikov, tedaj pa bo v prvo prišel do spoznanja, da so v prvi vrsti potrebne strokovne organizacije, katere bodo vodile volitve na eni strani, na drugi strani pa tudi že iz teh razlogov, ker so se naši delodajalci poživžgali na zakon o zaščiti delavcev, kateri štiti osemurni delovni čas in v katerem je zapopadeno čezurno delo itd., da bi vse to znali čuvati. Delodajalci ne upoštevajo zakona o zaščiti delavstva, pa tudi če ga je izdelalo ministrstvo za socialno politiko, ker se čutijo v svoji organizaciji dovolj močne in povrh tega imajo v svojih rokah vso ostrino aparata, kateri je naperjen proti ubogi delavski pari in v prvi vrsti proti razrednim strokovnim organizacijam. Odkrito potem na ljubo ali neljubo, da strokovno organizirani delavci hočemo za svoje pošteno delo tudi pošteno plačo. Nikdar ni imel mojster od poštenega dela zaznamovati pasivnost svoje produkcije,

Parola za te konference je:

Odstraniti vse pomisleke ter eventuelne ovire, ki ovirajo vstop v obstoječe razredne organizacije ter organizirati ves razredno zaveden proletarijat ne oziraje se na strankarsko, versko ali narodno pripadnost v razredni organizaciji.

Konference se vrše:

V nedeljo, dne 11. marca 1928:

1. Za vse rudarje — rudarska konferenca v Trbovljah v prostorih Delavskega doma na Vodah. Začetek točno ob 2. uri popoldne.

2. Za okrožje Celje v Celju v prostorih gostilne »Jugoslovani«. Začetek točno ob 9. uri dopoldne.

3. Za okrožje Maribor v Mariboru v prostorih Ljudskega doma oz. pri Gačniku v Studencih ob 10. uri dopoldne.

V nedeljo, dne 18. marca 1928:

1. Za ljubljano in okolico ter Dolenjsko in Notranjsko v Ljubljani pri »Levu« ob 8. uri zjutraj.

2. Za Prevaljsko okrožje v Prevaljah ali Guštanju. Kraj in čas se določi sporazumno s prizadetimi.

V nedeljo, dne 25. marca 1928:

Za Gorenjsko okrožje na Jesenicah v Delavskem domu na Savi. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Število delegatov ni omejeno. Na konferenco imajo dostop tudi simpatizerji našega pokreta, da vidijo delo razrednih organizacij in se otresejo nevtiralnosti ter vstopijo v razredno bojovno organizacijo.

Strokovna komisija za Slovenijo.

temveč ravno nasprotno. Če je izšel zakon o zaščiti delavcev, do katerega nimajo naši delodajalci nobenega spoštovanja, tedaj ga bodo imeli do dr. Gosarjevega patentiranega pravilnika čisto gotovo, ker jim nudi vse polno ugodnosti in povrh celo še to, da bodo potem tega pravilnika lahko izbirali predelavce, organizirane člane, v svoje namene ter s tem škodovali strokovnim organizacijam. Člen 9 tega pravilnika oziroma poslovnik se hoče kakor tuberkuloza ujesti v srce strokovnega gibanja, ker prepoveduje vsako delovanje v korist delavstva obratnim zaupnikom oziroma starešinstvu teh zaupnikov. Kako umetno napravljeno, morda samo po nasvetih naših delodajalcev, ki dobro vedo, da se pri vsakem mezdnem gibanju ozirajo na zaupnika vsi delavci dotične delavnice ter ga prosijo za pojasnila ter druge take nasvete. Po tem pravilniku pa je obratnemu zaupniku dana le ta prilika, da lahko dela ob času stavke ter daje svojim sodelavcem zgled, naj bi še oni tako po Gosarjevem sistemu napravili. Res lepa doklada našim delodajalcem od strani ministrstva za socialno politiko v letu 1928. G. Gosar je s tem narezal hrbenec strokovnih organizacij in je nastavljal bodalo na golo življenje delavstva. V členu 19 teh pravil odnoso poslovnega reda se je dotaknil slavne Inšpekcije dela. Živo potrebno bi bilo, če bi napravila 5 odstotkov predpisane plače, da bi vsaj nekoliko pregledala posamezne obrate, če imajo stroji v njih varnostne naprave in kako so zdravstveno urejeni.

Toda sodrugi, naj velja tudi vam nekaj besed. Močne strokovne organizacije ne bodo potrkale samo pri delodajalcih, da je potrebno zvišati delavske plače, one ne bodo potrkale samo pod oknom Inšpekcije dela, naj se zbudi iz sladkega spanja ter naj izpolni svoje dolžnosti, one bodo šle dalje, do Borze dela ter pregledale njeno poslovanje oziroma delovanje in še naprej do Delavske zbornice in če ta ne bi bila delavska, jo bodo razredno zavedne strokovne organizacije napravile, da bo delavska in še več, šle bodo do ministra socialne politike ter ga postavile za ministra prave socialne politike, ne pa take, da bi nosil samo ime te nesrečne socialne politike. Tako sodrugi, naprej do naših zmag. Če pa hočemo imeti zmag, potem se žrtvujemo za jedro našega življenja, za organizacijo razredno zavednega delavstva, vzdignimo jo tako visoko, da se obratnim zaupnikom ne bodo tresle hlače pod dr. Gosarjevim pravilnikom, temveč ravno nasprotno, da se bodo tresle hlače ministru za socialno politiko pod močnimi razredno zavednimi strokovnimi organizacijami. Naprej na delo!

STROKOVNI VESTNIK.

Rudarji.

Produkcija slovenskih premogovnikov v letu 1927.

Kljub vednemu tarnanju premogovnih posestnikov, da je rudarska industrija v krizi in to največ iz razloga skrajšanega delovnega časa in previsokih mezd delavstva, prikazuje statistika o produkciji premoga ravno obratno.

Tako se je nakopalo v preteklem letu 1.912.155 ton premoga napram 1.678.559 tonam v letu 1926, kar znači 14 odstotno povišanje v letu 1927, 1.822.582 tonam v l. 1925 in 1.898.192 tonam v letu 1924.

Pa število zaposlenega delavstva? V letu 1924 je bilo zaposlenih delavcev 12.682, v l. 1925 11.920, v l. 1926 10.240 in v letu 1927 pa samo še 8782. Iz tega je jasno razvidno, da stalež delavstva rapidno pada, med tem ko se sorazmerno produkcija delavstva silno dviga. Kako ista raste, je razvidno iz sledečega: V letu 1919 je znašala letna produkcija na delavca 111 ton, l. 1920 105 ton, l. 1921 109 ton, l. 1922 138 ton, l. 1923 148 ton, l. 1924 150 ton, l. 1925 153 ton, l. 1926 165 ton in v l. 1927 220 ton premoga. Če vzamemo sedaj povprečje cen premoga od leta 1923 do l. 1928 250 Din na 1 tono in produkcijske stroške za 1 tono 176 Din, potem je dovolj razločno razvidno, v čem obstoji premogovna kriza. Mi bi tako mimogrede omenili, da na eni strani v zavednosti rudarskih podjetnikov, na drugi strani pa v nezavednosti slovenskih rudarjev. Poleg tega pa s tem še ni dosežen maksimum; zgornja tabela kaže, da bo šla letos številka produkcije še navzgor, v tem ko bo najbrž število še zaposlenih šlo navzdol.

Ne varajte rudarskih upokojujencev.

Dobili smo obvestilo, da hodi neki učitelj po revirjih, ustanavlja neko upokojujensko organizacijo, s katero trdi, da bo izvojeval večje pokojnine rudarjem. Pa to bi še naj bilo, ker marsikateri današnji učitelj je skoro lajik v svoji lastni stroki, no in popolnoma pa v socialnem zavarovanju rudarjev.

Ali pa da g. dr. Bohinjec kot ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, torej kot strokovnjak, hodi po revirjih in drži takozvana predavanja o rudarskem zavarovanju in graja danes tisto, kar je pred dvema letoma hvalil, ter poziva upokojujence, češ, da naj se vsi oglasio pri g. učit. Grozniku, katerim je bila pokojnina s 1. februarjem znižana, češ, da je nepravilno, da se je odtegnilo pokojnino od 40 namesto od 35 let.

To, g. dr. Bohinjec, Vam pa zamerimo mi rudarji in res ne vemo, da li ste Vi tako slabo poučeni ali pa uganjate malo demagogije v prid Vaši SDSarski stranki, da ne veste, da je odlok generalne direktije ministrstva za rube in šume, da se morajo blagajne bratovske skladnice v Sloveniji začasnó z dnem 1. februarja 1928 sanirati na podlagi čl. 119 projektirane »Uredbe«, to je, da se zviša delovna doba od sedanjih 30 na 40 let, ter prispevek zviša od sedanjih 5 odstotkov na 7 odstotkov od zavarovane mezde.

Veste, gospod, takrat, ko se v revirjih tako zanimate za rudarsko zavarovanje, pa bi rajši povedali, zakaj se pri vodstvu SDS, ko je bila na vladi, niste pobrigali, da bi vsaj vrnila nam rudarjem tistih 123 milijonov dinarjev, katere smo ob devaluaciji denarja izgubili iz naših blagajn. S tem bi pa res pomagali rudarskim upokojujencem.

Stavka čeških rudarjev.

Od dne 13. febr. t. l. počiva delo v vseh premogovnikih severo-zahodne Češke. V stavki se nahaja 30.000 rudarjev; z njim pripadajočimi družinskimi člani je prizadetih okoli 100.000 ljudi.

Vzrok spora je v tem, da je v Čehoslovaški draginja od leta 1925 stalno v porasti, kar celo rudarski podjetniki priznajo, da se je ista dvignila v tem času že nad

9 odstotkov, med tem ko so delavske plače ostale od leta 1923 nespremenjene. To in pa dejstvo, da so morali čehoslovaški rudarji v teh letih delati vedno z reduciranimi štihi, je privedlo iste v tako težak gospodarski položaj, da so bili primorani že v mesecu novembru lanskega leta po svojih zastopnikih staviti zahtevo po 25odstotnem zvišanju sedaj obstoječih plač svojim rudarskim podjetnikom. A ti so kljub svoji visoki aktivnosti to zahtevo delavstva odklonili in šli v svoji nesramnosti celo tako daleč, da so predlagali delavskim zastopnikom nov mezdni sistem, ki v bistvu poslabša že obstoječega ter podaljša sedaj veljavni 46 na 48urni teden.

Naravno je, da delavski zastopniki kljub svoji popustljivosti, ki je šla do 10 odstotkov zahteve povišanja, v to niso mogli pristati. A vlada sama pa kot taka, ki ni smatrala za potrebno, da nastopi v prid delavstvu, je igrala v celi zadevi samo vlogo opazovalca.

Tako je bilo delavstvo primorano stopiti v stavko. Stavka je dosedaj popolna, brez vsakih stavkokazov.

Mi, slovenski rudarji, v kolikor nas je zavednih, pa kličemo bojujočim sotrpinom: Vztrajajte, vztrajajte, zakaj vaša zmagá, naša zmagá, vaš poraz, naš poraz. (O uspehih čeških rudarjev in izidu stavke bomo poročali prihodnjič.)

Črna.

Redni letni občni zbor Zveze rudarjev Jugoslavije podružnice v Črni se vrši v **nedeljo, dne 18. marca t. l.** v gostilni Dlobst p. d. Krulec, točno ob pol 10. uri dopoldne, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika in revizorjev; 4. volitev novega odbora; 5. raznoterosti. Dolžnost članov je, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. Odbor.

Hrastnik.

Dne 26. febr. t. l. se je vršila redna krajevna skupščina bratovske skladnice s sledečim dnevnim redom: 1. odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1927; 2. odobritev predloga upravnega odbora za znižanje prispevka v bolniško blagajno; 3. volitev krajevnega nadzorstvenega odbora; 4. razno. Od 65 izvoljenih delegatov se je udeležilo skupščine 45.

Pri prečitavanju računskega zaključka za poslovno leto 1927 se je ugotovilo, da je bolniška blagajna visoko aktivna, kar priča v bilanci vsota 1.661.149,50 Din. To je dalo povod, da so nje člani predlagali znižanje prispevkov v isto.

Vendar z ozirom na silno stanovanjsko krizo, ki vlada v Hrastniku, in ki najobčutljivejše zadene stare in nove rudarske upokojujence in katerih prvi niti toliko pokojnine ne dobe, da bi zamogli stanarino plačati, je, da se temu zlu odpomore, predlagal **sodr. A. Verden, da se naj iz obstoječe rezerve da vsota 500.000 Din za zidanje stanovanjske hiše za upokojujence.** Ta predlog je bil sprejet s pridržkom, da ga odobri tudi glavni upravni odbor bratovske skladnice v Ljubljani.

Lesni delavci.

Mizarji na plan!

Mizarski pomočniki tavajo okrog, lazijo po delavnicah, povprašujejo za delom, drugi pa zopet delajo in mrko gledajo na svoje sotrpine in stradaljoče mizarje ter njihove žene in otroke! Najboljše je, da pogledamo po delavnicah od blizu; videli bomo, kako se mora boriti zavedni delavec za svoj košček kruha, kako tarnamo, zdihujemo, prosimo in preklinjamo. A vse zaman! Kapital (buržuazija) ne sliši ali noče slišati o tej besedi. Kapital celo hoče tako, on dela na to, da ima čim več delovnih sil na razpolago. Tako, sodrugi — trpin! Zakaj je tako? Mizarji vsi vprek tožijo, češ, zagnal me je na cesto; drugi zopet: ta ali oni nas je zatožil oziroma denunciral, vzel nam je plačo, ni plačal čezurnega dela in poleg tega še psoval.

Ali vidite, sodrugi, čemu je to tako? **Zato, ker nismo vsi do zadnjega organizirani, ker nimamo smisla za organizacijo!** Tako nam jemljejo od stopinje do stopinje tisti košček kruha, ki ga pošteno zaslužimo. Pa to še ni dovolj! Hočejo še več! Osemurnik nam hočejo vzeti! To pa delajo prav na umeten način. Prvič moraš 2 do 3 mesece na cesto. Ko prideš nazaj, moraš seveda delati 10—12 ur in cenjeje, tako da zaslužiš za 12 ur toliko, kakor si popreje v osmih urah. Ali

ni to krivica? Tako delajo danes naši podjetniki z našim nezavednim delavcem. Delavci pa brez vsakega pomisleka tavajo iz ene delavnice v drugo. Celo sami se ponujajo za vsak denar! Sam sem slišal v razgovoru: »Saj delam za vsak denar, samo da bom imel delo!« Pa zakaj to in odkod to? Slednjič moramo priti do prepričanja, da zaradi tega, **ker nismo dobro združeni v strokovni organizaciji.** Mnogo sodrugov je tudi, ki se vedoma odstranjujejo, ker mislijo, da bodo postali delovodje ali vsaj preddelavci. Navsezadnje so pa oni tudi na cesti, ker buržuazija ne pozna nobenege, njej velja samo geslo: Delaj dan in noč za to, da bom napolnil žep, suženj naj pa strada! Vprašam vas, kje je pravica, kje so zakoni in kje je socialen čut, kje je g. dr. Gosar, ki je bil minister za socialno politiko in kje je Borza dela s tisto brezposelno podporo? Pri instituciji, kjer bi morali biti delavci zaščiteni, stoji stražnik, dela red, suje in preganja brezposelne, ker ne dopusti, da bi delavci izražali svojo bedo. Zatorej, mizarji in strojni delavci iz vseh krajev Slovenije, spreglejte že enkrat, stopite v vrste proletarijata, ki vas željno pričakuje in kliče, ker samo pod strokovno organizacijo je vaša zaščita. Kadar bomo vsi združeni, bomo tudi povedali, da ne moremo več trpeti, ker smo lačni in zahtevali bomo kruha, ki nam po vsej pravici pripada.

Mizarji in strojni delavci, organizirajte se vsi do zadnjega. Potem nam ne bodo več trgali plač, ne bodo nas več metali na cesto in ne bodo nas več psovali! Zatorej, sodrugi, na plan! V slogi je moč! V slogi je vaša bodočnost! L. D.

Poročilo internacionalne unije lesnih delavcev v Amsterdamu.

Švica: Delni izpori lesnih delavcev v Baselu.

Od 1. januarja t. l. postoji v Baselu v lesnih obratih brezpogodbeni čas. Kljub večkratnim pogajanjem niso podjetniki pristali na nobeno zahtevo delavcev in vsled tega ni bilo uspehov za dosego sporazuma. Podjetniki nameravajo zvezo stavbinskih in lesnih delavcev izigrati in ji obesiti nov delavni red, ki je napram dosedanjemu silno poslabšan. Razen tega nameravajo izsiliti znižanje plač in podaljšanje delovnega časa.

Zveza stavbinskih in lesnih delavcev je energično odklonila tak enostranski, za delavce krivični delovni red in vsako poslabšanje delovnega razmerja in osemurnika.

Vsled tega odklonilnega stališča zveze je največje mizarsko in tesarско podjetje Nielson & Bohny v Baselu izprlo svojih 130 delavcev. Izgleda pa, da se bo število izprtih delavcev še povečalo, ker med delavci ni prišlo do sporazuma. **Vsled tega je Švica zaprta za mizarje in tesarje in jih opozarjamo, da naj ne potujejo v Švico.**

Nemčija: Odpoved kolektivne pogodbe.

Zveza lesnih delavcev v Nemčiji je na svojem plenarnem zborovanju 30. in 31. januarja 1928 sklenila odpovedati do sedaj veljavno kolektivno pogodbo, ki preneha z 15. februarjem 1928.

V novi spomenici zahtevajo prizadeti delavci 15odstotno povišanje mezde.

Tozadevna pogajanja med delodajalci in zastopniki zveze lesnih delavcev prično 8. februarja t. l. V tem mezdnem gibanju se nahaja 100.000 lesnih delavcev.

Berlinski lesni delavci stoje izven tega mezdnega gibanja, ker se je za njih doseglo v mesecu oktobru 8odstotno povišanje plač. Ta pogodba je veljavna do 31. marca 1928.

Pred mezdnim gibanjem v tovarnah za izdelavo palic (Stockindustrie).

Kongres izdelovalcev palic se je vršil 22. januarja 1928 v Kasselu, ki je zavzel svoje stališče h kolektivni pogodbi, ki poteče 31. januarja t. l. in sklenil postaviti zahtevo na 20odstotno povišanje plač.

Nadalje je kongres sklenil odpovedati tudi kolektivno pogodbo, sklenjeno leta 1918, katera poteče 30. septembra t. l., ki je uravnavala de-

lovno razmerje za 31 obratov z 920 delavci v 11 okrajih ali komaj tretjino vsega zaposlenega delavstva v tej industriji. Za nadaljne 4 obrate z 68 delavci so delovni pogoji urejeni s posebno pogodbo. Za 38 obratov z 772 delavci veljajo pogodbe sklenjene od posameznih podjetnic in za 11 obratov s 146 delavci veljajo pogodbe, sklenjene za lesne delavce drugih panog. Izven tega se nahaja v treh krajih 24 obratov z 463 delavci brez kolektivne pogodbe.

Za vse te delavce, zaposlene v tej industriji, se nameravajo postaviti enotne zahteve in urediti delovno razmerje z enotno kolektivno pogodbo.

Zvezino predsedstvo si je izposlovalo od kongresa proste roke za izpeljavo tega mezdnega gibanja in je tudi takoj odposlalo enotno spomenico društvu teh industrijalcev.

Lastniki teh tovarov pa odklanjajo v svojem odgovoru vsako povišanje plač in tudi tozadevna pogajanja.

Kanada:

Gozdni delavci in gateristi so dosegli v kanadski provinci Britanska Kolumbija zvišanje urne plače za 40 dolarentov. Pogodba je bila sklenjena za 9000 zaposlenih delavcev v tej industriji.

Kako pa je pri nas v Sloveniji?

Tudi v preje navedenih državah je bila povojna gospodarska kriza in so tudi osobito v Nemčiji velike brezposelne armade v lesni stroki, a so organizacije kljub temu v stanu, urediti svojim članom povoljno delovno razmerje in poviševati njih mezde.

Zakaj pri nas ne pridemo do tega, da bi spravili pod streho eno posebno kolektivno pogodbo in jo uveljavljali tudi v času gospodarskih kriz. Oglejmo si malo svet in ozrmo se ob enem na našo zavest. Inozemsko delavstvo se zaveda, da so si te pridobitve izbojevali **potom solidarnosti v svoji strokovni organizaciji.** Pri nas pa menda mislimo, da nam prineso podjetniki potom svoje Zveze industrijcev vse te, oziroma takšne pogodbe na krožniku. Danski lesni delavci so postavili zahtevo, da položijo podjetniki kavcijo za pravilno izvajanje kolektivnih pogodb in socialnih zakonov.

Sodrugi, zavest in vera v našo moč, združeni v strokovni organizaciji, vam je potrebna in bomo tudi mi kos izvojevati si takšne delovne pogodbe.

Kovinarji.

Nace Mihevc:

Kalejdoskop za kovinarje.

Produkcija železa in jekla silno narašča po vsem svetu. Znatno napredovanje beležijo Nemčija, Francija, Kanada, Poljska. Luksemburška je dosegla višek. V Sovjetski Rusiji je produkcija železa do malega na isti višini, kot pred vojno, medtem ko je produkcija jekla znatno napredovala, kar dokazuje, da se v Sovjetski Rusiji industrija rapidno razvija.

Iz tega je razvidno, da se je pričela internacionalna trgovina dvigati. Tudi poročila o konkurzi se boljšajo. V celi Nemčiji je bilo 407 konkurzov. (Konkurzi v Jugoslaviji: Leta 1926 jih je bilo 832 in leta 1927 je naraslo njih število na 1054.)

Ta znaten naraščaj produkcije jekla leži največ v tem, ker so povečini vse parobrodne družbe naročile izredno veliko število novih trgovskih ladij. Tako sta »Severno-nemški Lloyd« in »Hamburg-Amerika« naročila več novih parnikov. Amerika hoče vpeljati dnevno 10 brzoparnikov čez Ocean. Vsa iznenadena je pričela mrzlično graditi nove parnike tudi Anglija. Torej na vidiku imamo hud internacionalni konkurenčni boj — ali pa še kaj hujšega.

Kovinska industrija ima tedaj povsod dobro konjunkturo.

Amerika gradi razen trgovskih ladij tudi vojne ladje in sicer bo zgradila 71 novih vojnih ladij, med temi 25 po 10.000 ton, 16 križark, 32 podmornic, 9 rušilcev, 5 ladij matic za aeroplanov in 1490 aeroplanov. V oboroževanju tekmujejo medsebojno vse države.

Vseposvodi je konjunktura na visku. Tako poroča tudi »Prager Boer-

**V soboto, dne 17. marca 1928
plačaj 11. teden**

sen-Courier« o jeklarni »Poldihütte« in »Prager-Eisen«, da so morala ta podjetja plačati poenale (kazen) v višini 8.8 milijonov Kč, ker so več producirale, kakor jim je bilo določeno. Večina večjih jeklarskih in strojnih podjetij je pa več 10 milijonov nanovo investiralo, seveda iz »čistega dobička«. Saj so tudi iz Jugoslavije romali težki milijoni za čehoslovaško kovinsko industrijo.

Kakor poroča čehoslovaška trgovska statistika, je v letu 1926 kovinska industrija izvozila samo morilnega orožja v razne države za 116 milijonov Kč in za 164 milijonov Kč pa municije, skupno tedaj za 280 milijonov Kč.

Od tega se je poslalo v Jugoslavijo za 194 milijonov Kč, za 52 milijonov v Turčijo, za 20 milijonov v Grčijo itd. Ročnega orožja je izvozila za 106 milijonov, od tega v Jugoslavijo za 54 milijonov, za 51 milijonov v Turčijo. Napolnjenih patronov je izvozila Čehoslovaška za 85 milijonov Kč, in sicer v Jugoslavijo za 70 milijonov, za 7 milijonov v Grčijo. Užgalnikov za topove je izvozila za 70 milijonov Kč, od tega v Jugoslavijo za 69 milijonov Kč.

Čehoslovaški fabrikanti pa niso zadovoljni, temveč tarnajo, da premalo participirajo na mednarodni produkciji orožja in predbacivajo Angležem, da so veliko več zaslužili lansko leto na produkciji orožja. Ravno tako pa angleški fabrikanti predbacivajo ameriškim tovarnarjem, da so več izvozili in zaslužili pri produkciji morilnega orožja, kot Angleži.

Moti se vsakdo, kdor misli, da je kapitalizem na tisto točko prišel, kjer je bil leta 1914. Kapitalizem je zavzel vse večje forme. Prvotno se je nacionaliziral in na to racionaliziral in v tej racionalizaciji prvi naprej, da mu je komaj slediti; ta racionalizacija pa je izpopolnjena s tem, da dela internacionalno.

Kapitalistična stabilizacija ustvarja trajno brezposelnost, ki smo jo preje poznali le v času industrijskih kriz. Na Angleškem je trajno stotisoče delavcev brezposelnih. Nemško delavstvo ni zaposleno, kljub temu, da ima podjetništvo najboljšo konjunkturo. Evropski kapitalizem dela po ameriškem sistemu, ki ga še vedno izpopolnjuje. V večjih podjetjih se je že povsod uvedla »socializacija«. Kaj je socializacija, o tem smo v našem listu že povedali; enostavno se to pravi več producirati z istimi delovnimi močmi ali pa z reduciranimi ob znižani mezd in povečanem delovnem času. Tudi pri nas se to uvaja. Pri nas se to najbolj opaža v premogokopih, ko danes 8.782 delavcev producira 1.912.000 ton premoaga, medtem ko ga je preje 12.680 delavcev nakopalo samo 1.890.000 ton.

Pričelo se je z racionalizacijo pri nas tudi v kovinski stroki, v železolarstvu, plavžih, valjarnah in drugih kovinskih panogah ter bomo še v letošnjem letu občutili v kovinski stroki dalekosežno brezposelnost, kljub temu, da bo konjunktura na višku. Dobitek tega bo imelo seveda podjetništvo.

In kako stojijo kovinarji, delavci? Pri nas v Jugoslaviji je kovinarska organizacija kvantitativno in kvalitativno še v povojih, iz katerih se ji ni možno izmotati. Edino Ljubljana je organizirana in pa par drugih sicer ne ravno brezpomembnih krajev, vendar pa ne odločilnih. V odločilnih krajih, kjer je večina kovinarskega delavstva zaposlena, ravno šepa naša kovinarska organizacija. V teh krajih (Jesenice, Štore, Celje, deloma Ravne) se preveč ugiba, katera delavska struja da jim bo pomagala in se prepire na političnem polju za naša na strokovno. V teh krajih se veliko preveč politizira, gospodarsko in razredno poučuje pa veliko premalo, tako, da delavstvo sploh ne ve, kaj podjetnik dela. In to je najbolj važno, da je delavstvo gospodarsko orientirano; če pa delavstvo ni gospodarsko orientirano in če se delavstvo v prvi vrsti ne peča z gospodarsko politiko, tedaj so njegove organizacije brezpomembne!

Če vzamemo za vzgled čehoslovaške kovinarje in si ogledamo njihovo resno delovanje, tedaj šele vi-

dimo, kakšni pritlikavci smo mi v organizaciji kovinarskih delavcev.

Pravkar je Zveza kovinarskih delavcev v Čehoslovaški izdala poročilo o delovanju minulega leta, ki je tako-le:

Centralna zveza kovinarjev v Čehoslovaški je izdala 41.874.250.47 Kč, in sicer za podpore štrajkačevih 17 milijonov 83.014.53 Kč, za brezposelne podpore 14.765.583.86 Kč, za podpore v sili 4.206.632.26 Kč, za podpore bolnim 3.135.555.24 Kč, za preseljevalne in potovalne podpore, vdovam in sirotam ter za pravovarstvo 2 milijona 683.464.61 Kč; skupaj 41 milijonov 874.250.47 Kč.

Te številke nam dovolj jasno govorijo o delavski gospodarski politiki in te številke tudi povedo to, da se čehoslovaški kovinarji vedno paralelno oborožujejo s kapitalizmom. Razen tega pa ima kovinarska zveza v Čehoslovaški še rezervni sklad, ki znaša nad 14 milijonov Kč. Res je, da je v Čehoslovaški razvita kovinska industrija. Ali tudi pri nas imamo podjetje kovinske stroke, ki ima do 2000 zaposlenih delavcev in je v njem strokovno organiziranih komaj 50. Res pa je tudi to, da pri nas podjetnik krušno košaro na škrbcu vedno višje pomika, medtem ko jo v Čehoslovaški **Delavska kovinarska zveza vedno nižje vleče.**

To je kalejdoskop za naše kovinarje.

Jesenice. Dne 15. februarja se je vršil tu občni zbor podružnice SMR. Občni zbor ni bil tako obiskan, kakor bi bila dolžnost jeseniških kovinarjev. Na shodu je poročal s. Vrankar, ki je govoril o pomenu organizacije in nalogah zaupnikov. Pričakuje, da se novemu predsedniku s. Jeramu posreči dvigniti jeseniške kovinarje iz one letargije, ki jih uspa in daje pogum kapitalizmu, da vihti vedno bolj pogumno svoj bič nad kovinarji.

Javornik. Dne 15. februarja se je pri nas vršil občni zbor podružnice SMR. Po daljšem poročilu o delovanju organizacije ss. predsednika Blažiča in tajnika Dolinarja je govoril s. Mihevc o nalogah strokovnih organizacij in o razmerah v raznih podjetjih tu- in v inozemstvu. Izvoljen je bil soglasno prejšnji odbor.

Lesce. Tu se je vršil sestanek podružnice SMR dne 15. februarja. Na sestanku je s. Mihevc v daljšem govoru razpravljal o svetovni konjunkturi in o pomenu delavskih organizacij napram konjunkturi. Posebno ne sme v takih časih kovinarska organizacija, ki je na tem najbolj tangirana, stati ob strani. Nadalje je poročal s. Vrankar o notranjem delu v kovinarski organizaciji.

Tako se ščiti našo industrijo in pobija brezposelnost! Ministrstvo za pošto in brzojav rabi velike količine pocinkane žice za napravo avtomatične telefonske centrale v Beogradu in tudi za druge poštne direkcije. **Žico pa je ministrstvo naročilo v inozemstvu!** Organizirani delavci kovinske stroke odločno protestiramo, da se naročajo v inozemstvu one stvari, ki jih sami izdelavamo.

Novi boji kovinarjev v Nemčiji. Komaj so se polegli boji v Nemčiji v težki železni industriji ki so se bili za sledeče točke:

1. Za delavce pri visokih pečeh uvedeno osemurnika.
2. Za delavce pri martinovkah in Thomas-jeklarnah vpeljava tridelnega šihita.
3. Pri Agglonavi in Sinternih napravah tridelni šihit.
4. Za delavce v plinarnah in plinskih napravah na nedeljsko delo, posebna odškodnina.
5. Pogojno osemurno delo za delavce v valjarnah, prešah in pri parnih kladivih. (Nemška kovinska zveza se je že večkrat borila za to kategorijo in sicer radi nadurnega dela.)
6. Skrajšanje delovnega časa pri ostalih delavcih pri visokih pečeh, ki so zaposleni pri popravilih in ki morajo ob nedeljah delati.
7. Pojasnilo, če se vpelje v vseh plavžih tedenski delovni čas od 65 delovnih ur na 62, vključno nedeljsko delo.
8. Za čistilce plina od 60 delovnih ur na 57, vključno nedeljsko delo.
9. Povišanje plač za 2 peniga na uro in pri akordnem delu.
10. Zvišanje od 12 na 25 penigov pri nadprodukciji in pri šihitu od 19. do 22. ure povišec od 50 na 75 odstotkov.
11. Zjednačenje plač do 40 odstotkov in tam, kjer se vsled kontinuiranega dela ne da delovni čas skrajšati, pa se plače zvišajo na 60 odstotkov tudi pri akordih. Za te točke je bil prvi boj kovinarskih delav-

cev v Nemčiji, ki pa niso mogli za enkrat vse doseči, ker se povsod v vseh obratih ne da takoj vpeljati osemurnik radi naprav in bo po pogodbi izvedeno šele čez tri mesece. Gigantski boj je bil to, vendar so ga nemški kovinarji častno izvojevali! Komaj pa so nemški kovinarji zaključili ta orjaški boj, je zveza kovinarskih delavcev šla spontano v nov boj in sicer za regulacijo plač orodničarjem (Werkzeugschlosser). Nastal je nov konflikt, ker so dne 27. februarja podjetniki odklonili zahteve orodničarjev. Ti so stopili takoj v stavko. Ker pa strojna industrija ne more obratovati brez orodničarjev, pride tedaj za stavko v poštev en četrt milijona kovinarjev. Upajmo na njihovo zmagalo!

Predlog

k saveznemu kongresu S. M. R. J., ki se vrši dne 14. in 15. aprila 1928.

Na članskem sestanku dne 28. februarja 1928 ob 6. uri zvečer je članstvo sklenilo predložiti decentralizacijo prispevkov za borbo in pomoč sledeče:

	I. r.	II. r.	III. r.	IV. razred
1. fond podružnice ostane . . .	0.80	0.50	0.40	0.20 Din
2. . . oblaš. odbora ostane . . .	1.25	1.25	1.25	1.25 . .
3. . . občni org. ostane . . .	0.14	0.14	0.14	0.14 . .
4. . . uprave saveza naj bo . . .	1.70	1.40	0.90	0.32 . .
5. . . pomoči naj se zviša . . .	2.40	1.07	0.77	— . .
6. fond borbe naj se zviša . . .	1.71	0.64	0.59	0.09 Din

2. Podružnice upravljajo ta dva fonda samo v sporazumu s člani in se sme prenos iz enega v drug fond prenesti le, ako to odloči članstvo z dvetretjinsko večino glasov.

3. V slučaju borbe ali stavke kake bratske podružnice, je vsaka podružnica moralno odgovorna, da z vsemi sredstvi podpre z izrednimi in rednimi prispevki to borbo.

Predlog.

K spremembi pravil saveza predlagamo: Sprememba je mišljena iz predloga, objavljenega v Met. Radniku z dne 15. II., št. 4.

S 1. in 2. točko se strinjamo, k tretji točki pa naj se uvede sprememba, da ima pravico vsaka podružnica do delegata, ne glede na to, koliko članov ima ista, a da ima vsak delegat toliko glasov, kolikor članov zastopa.

V imenu članskega sestanka za SMR.J. podružnica Javornik: Ivan Blažič, t. č. predsednik.

Živilci.

Mi si moramo prizadevati, mi hočemo buditi . . .

Iz naših src ne smemo delati morilskih grobov in temu primerno moramo javno priznati, da dosedanje prizadevanje in uspehi za doseglo razjasnitve v živilski obrti zaposlenih vajencev niso zadovoljili, ker na tem — žal — niti nismo resno delali. Vprašanje in pomisleki za bodočnost pa nas silijo, da se tega dela in tudi od te strani enkrat resno poprimemo. Bodočnost naše organizacije in vsestranskega našega boja bo — predvsem v pekovski, mesarski i. dr. obrti — da vajence, t. j. mladega delavca ali delavko v konditorijah itd. **privedemo v organizacijo.** Že mladeniča, vajenca, moramo vpeljati na njegovi bodoči trnjevi življenjski poti, da bo v svoji mladosti in v poznejši dobi solidaren z nami, z našim bojem. Vsekakor je naša dolžnost, da vsadimo v sredo srca nove generacije, to je mladine, marksizem. In kako to storiti? Napačno bi bilo misliti, da se vajenec lahko organizira izza pisalne mize in da se potem širša agitacija razvije v obratu. Če bi temu bilo tako, tedaj bi lahko kdorkoli na tisoče broječe vajence na katerikoli način stalno in odločilno vplival. Kako dobiti zvezo z vajenci?

Predvsem bi se lahko z letaki ali vajeniškimi časopisi pospeševalo »vzgojo k samostojnemu mišljenju«. To je na vsak način posebno važno. Da bi se pa to samostojno mišljenje vajenca doseglo in vedno na novo oživljalo, je potrebno, da se naši pomočniki in zaupniki vajencu kot voditelji, svetovalci in kot prijatelji na stran postavijo ter mu vedno in zopet ponovno gredo na roko v praktičnemu življenju v in okoli naše organizacije. Da pomočnik lahko to doseže, mora biti **odnošaj med pomočnikom in vajencem, v obratu in izven obrata dober, prijateljski.** Pomočnik mora v vajencu videti svojega delavskega tovariša, ne kakor je — žal — v navadi pri čehovskih pomočnikih, poba, ki ga lahko pretepa. Pomočnik mora vajenca braniti, tudi pred ev. surovim postopanjem mojstra. Tudi to je mogoče, ne da bi se samega sebe spravilo v nevarnost. Tedaj, ako so te predpriprave dosežene, tedaj se odpre srce vajenca in je potem vsako prijateljsko poučevanje od strani pomočnika že delujoča agitacija za našo stvar. Pomočniki, kateri ne morejo vajenca v gornjem smislu obdelavati — pripravljati — odgajati, naj raje agitacijo opuste; ker če se

vajenec pomočnika boji, ga je zelo težko pridobiti za naše ideje.

Nad vse važno je za duševno vpljavo vajenca to, kar mladina lahko sprejema. Vsled tega se pravi, ne se strašiti nobenega truda, ki ga bode treba doprinesiti. **Misliti moramo na to, da postajajo vajenci starejši in s časom pomočniki in da njim sedaj posvečeni trud ne bo zaman, ker bo s tem, ker so že kod vajenci dobili s stremljenjem in delom v organizaciji zaupanje v njo in postali s tem mnogo aktivnejši člani in soborci, moč in odporna sila organizacije pojačana.**

Tovariši! Tisoče vajencev v živilski stroki je za zaščititi in za vzgojiti, predvsem pa jih pridobiti za organizacijo. Na delo! Ustanoviti moramo sekcijo živilskih vajencev. I T.

Dne 7. februarja 1928 je umrl v Hamburgu sodrug

J. Diermeier

dolgoletni predsednik Zveze živilskih Delavcev Nemčije.

Ohranimo ga v spominu!

Oblačilni delavci.

Občni zbor oblačilnih delavcev, podružnica Ljubljana, se vrši v nedeljo, dne 18. marca, točno ob pol 9. uri dopoldne z običajnim dnevnim redom. Udeležba dolžnost. — Odbor.

Proč z mrtvilom iz organizacije. Mrtvilo, katero vlada v naši organizaciji je potreba odpraviti. Ni dovolj, če član plačuje redno svoje prispevke. S tem ni organizaciji dovolj pomagano. Potrebno je, da se člani aktivno udeležujejo v strokovni organizaciji. Kaj naj bode delo posameznika v organizaciji? Vsaki član mora priti točno ob določeni uri na redni mesečni sestanek (Maribor!), ne eno uro pozneje. Na sestanku naj se po mogočnosti udeležuje vsakdo debate s kratkimi izjavami, k poročilom in daje nasvete, da se ve odbor ravnati po navodilih članstva. Zaupniki delavnic naj podajajo poročila o razmerah v posameznih delavnicah. Kateri člani na sestanke ne prihajajo, jih je potreba na to prigovarjati in s seboj pripeljati. Mnogokrat se dogaja, da se o posebno važnih vprašanjih ne more sklepati, vsled premale udeležbe in tako delo zaostaja. Glavno paznjo pa morajo člani, posebno pa zaupniki posvetiti na to, da se sklenjena tarifna pogodba od prve do zadnje točke točno izpolnjuje. Vsakdo naj pomisli, da obstoječa tarifna pogodba ni delo posameznika, ampak da je to delo trdega boja. Zaupniki pazite, da se **Šurni delovni čas točno izpolnjuje.** S tem se ravnate po tarifi, ter blažite brezposelnost, katera zavzema pri naši stroki velike dimenzije. Kadar izide naš list »Delavec«, sezite po njemu ter ga čitajte, nikar ga ne nosite po žepih. Ko ga prečitata, dajte list drugemu naprej, da ga še drugi čita. Vsaki član mora biti informiran o strokovnem gibanju svoje, kakor tudi druge stroke, ter o perečih vprašanjih socialne politike. Vse te informacije daje »Delavec« svojemu članstvu. Sodrug! Naj se ravna v prvo vsaki član po teh navodilih in se bode delo v organizaciji poživelo, posebno sedaj, ko gremo seziji naproti.

Pozor! V Holandiji so krojaški pomočniki pred izprtjem. Pomočniki so stavili svojim delodajalcem zahteve, za povišanje plač, za dopust delavcem na domu in povrnitev režijskih stroškov, katere imajo delavci, ki delajo na domu. Delodajalci so pogajanja razbili in hočejo pomočnike izpreti in to pri konfekciji kakor pri naročbinarjih. Zatoraj velja za Holandsko zapora za krojačce. Kakor pri nas v Jugoslaviji,

